

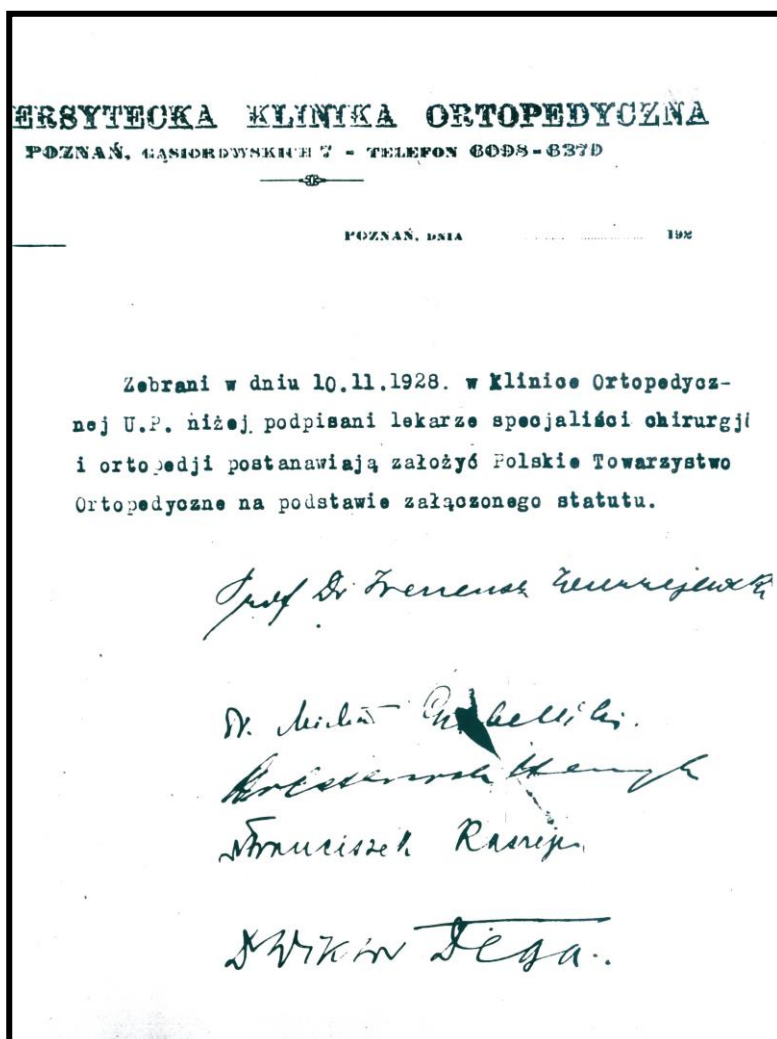
Historia Polskiej Ortopedii i Traumatologii

W dniu 3 kwietnia 1913 r. w Poznaniu rozpoczął medyczną działalność Zakład Ortopedyczny im. Bolesława Saturnina Gąsiorowskiego. Dzień ten należy przyjąć za datę powstania ortopedii polskiej jako odrębnej specjalności. Ireneusz Wierzejewski, inicjator tego przedsięwzięcia, nazywany jest powszechnie „ojcem ortopedii polskiej”.

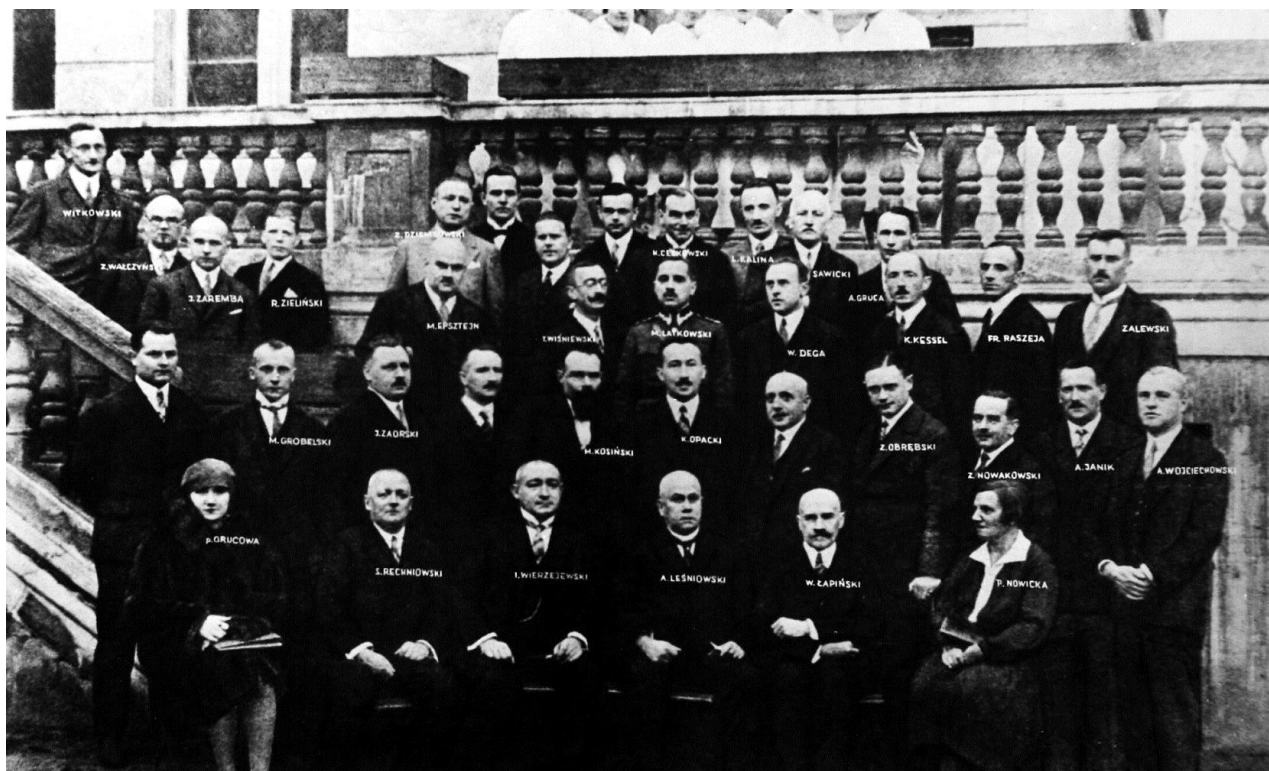
Uniwersytecki Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital im. Wiktora Degi w Poznaniu (widok obecny).

W 1928 r. założone zostało Polskie Towarzystwo Ortopedyczne (ryc. 1).

Ryc. 1. Dokument erekcyjny powstania Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego z dnia 10 listopada 1928 r. z podpisami członków założycieli (Ireneusz Wierzejewski, Michał Grobelski, Henryk Cetkowski, Franciszek Raszeja i Wiktor Dega).

Pierwszy Zjazd Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego odbył się w Poznaniu w dniu 17 listopada 1928 r. (ryc.2).

Ryc. 2. Uczestnicy I Zjazdu Ortopedów Polskich Poznań, 17 listopada 1928 r.

Siedzą od lewej: P. Grucowa, S. Rechniowski, I. Wierzejewski, A. Leśniowski, W. Łapiński, P. Nowicka,
 Stoją od lewej I rząd: nieznany, M. Grobelski, J. Zaorski, nieznany, M. Kosiński, K. Opacki, nieznany, Z. Obrębski, Z. Nowakowski, A. Janik, A. Wojciechowski,
 Stoją od lewej II rząd: J. Zaremba, M. Gpsztejn, T. Wisniewski, M. Latkowski, W. Dega, K. Kessel, F. Raszeja, A. Zalewski,
 Stoją od lewej III rząd: Z. Walczyński, R. Zieliński, Z. Dziembowski, nieznany, H. Cetkowski, S. Sawicki, A. Gruca,
 Stoją od lewej IV rząd: Witkowski, nieznany, nieznany, L. Kalina.

W przeddzień Zjazdu ukazał się pierwszy zeszyt Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej – czasopisma Towarzystwa.

CHIRURGJA NARZĄDÓW RUCHU

i
ORTOPEDJA POLSKA

ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA
ORTOPEDYCZNEGO.

POD REDAKCJĄ:

Prof. Dr I. Wierzejewskiego *Doc. Dr A. Wojciechowskiego*
W POZNANIU W WARSZAWIE

ZE WSPÓŁUDZIAŁEM:

D-RA J. ALEKSIEWICZA (LWÓW), D-RA H. CETKOWSKIEGO (POZNAŃ), D-RA W. DEGI (POZNAŃ), D-RA M. EPSZTEJNA (KRAKÓW), D-RA M. GROBELSKIEGO (POZNAŃ), DOCENTA D-RA A. GRUCY (LWÓW), D-RA L. KALINY (WARSZAWA), D-RA M. LATKOWSKIEGO (WARSZAWA), DOCENTA D-RA W. ŁAPIŃSKIEGO (WARSZAWA), D-RA K. OPACKIEGO (WARSZAWA), D-RA FR. RASZEI (POZNAŃ), D-RA S. TONENBERGA (LWÓW), D-RA M. TRAWIŃSKIEGO (WARSZAWA), D-RA T. WIŚNIEWSKIEGO (WARSZAWA), D-RA J. ZAREMBY (KRAKÓW).

Z ZASIŁKIEM UBEZPIECZALNI KRAJOWEJ W POZNANIU

LISTOPAD 1928 **ZESZYT I**

NEUMAN & TOMASZEWSKI, ZAKŁADY GRAFICZNE WE WŁOCŁAWKU.

Ryc. 3. I Zeszyt Chirurgia Narządów Ruchu i Ortopedia Polska – 17 listopada 1928 r. pod redakcją Prof. dr Ireneusza Wierzejewskiego z Poznania i doc. dr Alfonsa Wojciechowskiego z Warszawy.

Pierwszymi redaktorami czasopisma zostali Ireneusz Wierzejewski z Poznania i Adolf Wojciechowski z Warszawy. W latach 1928-2013 ukazało się drukiem 7337 prac w 436 zeszytach i 78 tomach. Czasopismo zamieszcza prace oryginalne, pogładowe i kazuistyczne, przedstawiające technikę operacyjną, wiedzę ortopedyczną, sprawozdania ze zjazdów, posiedzeń naukowych,

wyjazdów szkoleniowych, oceny książek, artykuły polemiczne, listy do redakcji i komunikaty.

Wszystkie te doniosłe wydarzenia wiążą się nierozdzielnie z sylwetką Ireneusza Wierzejewskiego – ojca współczesnej ortopedii polskiej i pierwszego Prezesa Towarzystwa (ryc.4).

Ryc. 4. Ireneusz Wierzejewski w mundurze generalskim (1881-1930).

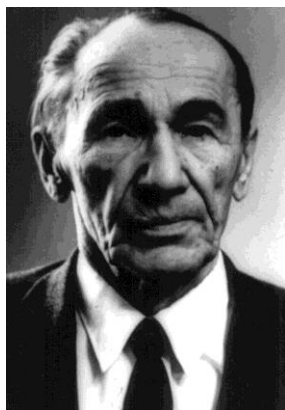
Inicjatywa Wierzejewskiego zrodziła się już w kwietniu 1928 r. podczas Zjazdu Towarzystwa Chirurgów Polskich w Krakowie. Powołano wówczas Zarząd tymczasowy, którego zadaniem było przygotowanie I Zjazdu Naukowego w Poznaniu, opracowanie Statutu i legalizacji prawnej Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego. „Miało ono złączyć wszystkich lekarzy interesujących się Ortopedią w celu twórczej pracy naukowej i klinicznej oraz podniesienia ogólnego poziomu tej gałęzi wiedzy lekarskiej”. W tym czasie głównym celem Towarzystwa było otoczenie właściwą opieką ludzi niepełnosprawnych i kalekich na skutek wypadków, jak i chorób podstawowych narządu ruchu. W okresie międzywojennym habilitowali się w Ortopedii oprócz Wierzejewskiego, Franciszek Raszeja (1931) i Wiktor Dega (1933) w Poznaniu, Waław Łapiński (1933) w Warszawie, Adam Gruca (1928) we Lwowie i Juliusz Zaremba (1936) w Krakowie. Po 5-letnim zawieszeniu działalności Uniwersyteckiej Kliniki Ortopedycznej w Poznaniu nastąpiła jej reaktywizacja (1935), a jej kierownikiem został Franciszek Raszeja, zamordowany przez Niemców w czasie okupacji w Warszawie. W następnych latach powstawały kolejne ośrodki ortopedyczne. W Warszawie kształcenie z zakresu ortopedii odbywało się głównie w klinice chirurgicznej kierowanej przez profesora Adolfa Wojciechowskiego. W Krakowie w 1936 r. powstał oddział ortopedyczny pod kierunkiem doc. Juliusza Zaremby. Doc. Wiktor Dega zorganizował oddział ortopedyczny w Bydgoszczy, dr Henryk Cetkowski w Gdyni, a dr Michał Grobelski i Józef Wolszczan

w Poznaniu. W Zakopanem powstało sanatorium leczenia gruźlicy kostno-stawowej. Na Śląsku wybudowano urazowy ośrodek w Piekarach Śląskich.

Do najwybitniejszych ortopedów Polskich, którzy przyczynili się do powstania i rozwoju naszej dyscypliny należy zaliczyć obok Ireneusza Wierzejewskiego, Franciszka Raszeję, Adama Grucę, Wiktora Dega, Juliusza Zarembę i Adolfa Wojciechowskiego.

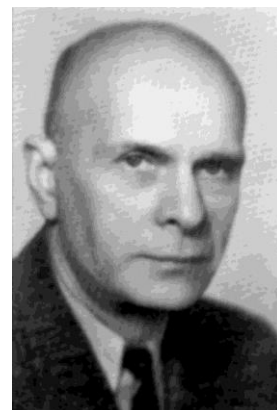
Franciszek Raszeja
(1896-1942)

Adam Gruca
(1893 – 1983)

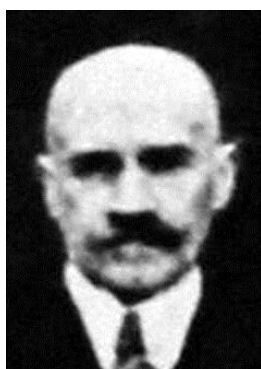
Wiktor Dega
(1896-1995)

Juliusz Zaremba
(1891-1981)

Adolf Wojciechowski
(1886-1946)

Waclaw Łapiński
(1869-1944)

Zygmunt Ambros
(1907-1963)

W 1930 r. w wieku 49 lat umiera profesor Ireneusz Wierzejewski. Siedzibę Towarzystwa Ortopedycznego przeniesiono do Warszawy, gdzie pracował ówczesny wiceprezes Waclaw Łapiński. Kierował on Towarzystwem przez kolejne 2 lata do II Zjazdu Naukowego. Drugi Zjazd PTO odbył się w Wilnie 27 września 1929 r. Tematem wiodącym było „wrodzone zwichnięcie biodra”. Trzeci Zjazd odbył się w 1931 r. w Warszawie i był poświęcony złamaniom szyjki kości udowej. Zjazd IV miał miejsce w 1933 r. we Lwowie, a tematami przewodnimi były „opieka nad kalekami w Polsce” oraz „operacje wytwórcze stawów sztywnych”. Podczas tego Zjazdu zmieniono nazwę Towarzystwa z PTO na PTOiTr. Obrady

V Zjazdu PTOiTr. odbyły się w Warszawie w 1936 r. i dotyczyły „leczenia nieswoistych i gruźliczych spraw zapalnych kręgosłupa” oraz „proteżowania w Polsce”.

Pierwsze 10-lecie Towarzystwa uczczono podczas VI Zjazdu w Poznaniu w 1938 r. Tematami głównymi były: „choroba Heinego-Medina” oraz „złamania śródszpikowe”. Przez okres dziesięciolecia liczba członków Towarzystwa wynosiła 86 osób. Z upływem lat zaczęły powstawać oddziały regionalne PTOiTr. w Poznaniu i Warszawie. Prezesem Towarzystwa wybrano profesora Adama Grucę (1938). W tym samym roku Gruca wysunął propozycję organizowania „Dni Ortopedycznych” na wzór istniejących wówczas we Francji „Journées Orthopediques”. Od 1947 r. (Łódź) stanowią one dodatkową okazję (poza Zjazdami) do wymiany doświadczeń z kolegami pracującymi z dala od głównych ośrodków ortopedycznych, umożliwiając im prezentację swoich zawodowych osiągnięć. W latach 1928-1939 Polskie Towarzystwo Ortopedyczne i Traumatologiczne odbyło 6 zjazdów naukowych. Po śmierci Wierzejewskiego jego prezesami byli kolejno: Wacław Łapiński, Adolf Wojciechowski i Adam Gruca. W tym okresie funkcję Redaktorów Naczelnych „Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej” pełnili: Ireneusz Wierzejewski i Franciszek Raszeja. Druga Wojna Światowa przerwała działalność PTOiTr. i uniemożliwiła wydanie ostatnich w 1939 r. zeszytów Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej. Po wojnie wznowiła działanie Klinika Ortopedyczna w Poznaniu (1945) oraz powstały nowe Kliniki w Warszawie (1948), Bytomiu (1952), Gdańsku (1953), Lublinie (1954), Krakowie (1957), Wrocławiu (1957), Łodzi (1964), Szczecinie (1966), Białymstoku (1976), Sosnowcu (1988) oraz Katowicach (2000).

Oficjalne otwarcie Instytutu Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich nastąpiło w 1948 r. W latach 1950-1951 w Instytucie Doskonalenia Kadr Lekarskich w Warszawie powstały 2 kliniki chirurgii urazowej, rozwiązane po kilku latach w związku ze zmianą struktury tego studium. W ramach Wojskowej Akademii Medycznej otwarto w 1958 r. Klinikę Ortopedyczną w Warszawie, a III Klinice Chirurgicznej w Łodzi nadano profil urazowo-ortopedyczny. W roku 1950 Ministerstwo Zdrowia powołało profesora Adama Grucę na stanowisku Krajowego Specjalisty ds. Ortopedii i Traumatologii, którą to funkcję przejął po nim profesor Marian Garlicki, a profesora Wiktora Dege – na stanowisko Krajowego Specjalisty ds. Rehabilitacji. Obecnie funkcję tę pełnią odpowiednio profesor Paweł Małydk i profesor Krystyna Księżopolska-Orłowska z Warszawy. Po wojnie odbyło się 33 Zjazdów Naukowych Towarzystwa, a jego kolejnymi Prezesami byli: Adam Gruca, Zygmunt Ambros, Stefan Łukasik, Marian Garlicki, Gabriel Wejsflog, Alfons Senger, Donat Tylman, Stanisław Piątkowski, Stefan Malawski, Witold Szulc, Józef Szczekot, Andrzej Wall, Kazimierz Rapała, Tadeusz Gaździk, Wojciech Marczyński, Paweł Małydk i Damian Kusz (tab. 1).

Tabela 1. Kadencja Prezesów PTOiTr.- miejsce i kolejność Zjazdów.

Kadencja	Prezes PTOiTr	Zjazdy PTOiTr	rok i miejsce
1928 -1930	Ireneusz Wierzejewski	I. II.	1928 – Poznań 1929 – Wilno
1930 -1931	Wacław Łapiński	III.	1931 - Warszawa
1931 -1938	Adolf Wojciechowski	IV V VI	1933 – Lwów 1936 – Warszawa 1938 - Poznań
1938 -1950	Adam Gruca	VII VIII IX	1946 – Gdynia 1948 – Kraków 1950 - Warszawa
1950 -1954	Wiktor Dega	X XI	1952 – Poznań 1954 - Bytom
1954 -1959	Zygmunt Ambros	XII XIII	1956 - Warszawa 1959 - Gdańsk
1959 - 1961	Stefan Łukasik		
1961-1972	Marian Garlicki	XIV XV XVI XVII XVIII XIX	1963 – Lublin 1965 – Lublin 1966 - Łódź 1968 – Poznań 1970 – Katowice 1972 - Warszawa
1972 - 1973	Gabryel Wejsflog		
1974 - 1976	Alfons Senger	XX XXI	1974 – Kraków 1976 – Gdańsk
1977 - 1980	Donat Tylman	XXII XXIII	1978 – Poznań – 50-lecie PTOiTr 1980 - Wrocław
1981 - 1982	Stanisław Piątkowski	XXIV	1982 - Lublin
1983 – 1986	Stefan Malawski	XXV XXVI	1984 – Łódź 1986 - Poznań
1987 -1990	Witold Szulc	XXVII XXVIII	1988 – Warszawa 1990 - Szczecin
1991 - 1994	Józef Szczekot	XXIX XXX	1992 – Gdańsk 1994 - Wrocław
1995 - 1998	Andrzej Wall	XXXI XXXII	1996 – Lublin 1998 - Łódź
1999 - 2002	Kazimierz Rapała	XXXIII XXXIV	2000 – Kraków 2002 - Bydgoszcz
2003 - 2006	Tadeusz Gaździk	XXXV XXXVI	2004 - Szczecin 2006 - Katowice
2007 - 2010	Wojciech Marczyński	XXXVII XXXVIII	2008 - Poznań 2010 - Warszawa
2011 - 2012	Paweł Małydyk	XXXIX	2012 - Rzeszów
2013 - 2014	Damian Kusz	XXXX	2014 - Wrocław

Fotografie kolejnych Prezesów Towarzystwa ilustrują ryciny:

5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 i 25.

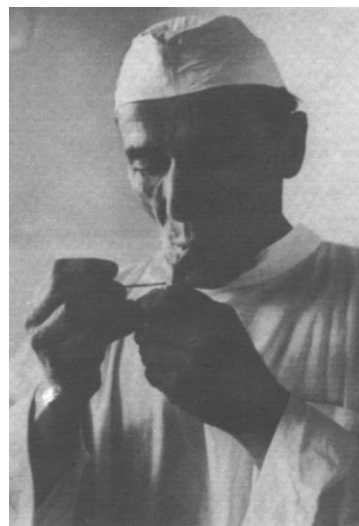
Ryc. 5. Ireneusz Wierzejewski

Ryc. 6. Waław Łapiński

Ryc. 7. Adolf Wojciechowski

Ryc. 8. Adam Gruca

Ryc. 9. Wiktor Dega

Ryc. 10. Zygmunt Ambros

Ryc. 11. Stefan Łukasik

Ryc. 12. Marian Garlicki

Ryc. 13. Gabriel Wejsflog

Ryc. 14. Alfons Senger

Ryc. 15. Donat Tylman

Ryc. 16. Stanisław Piątkowski

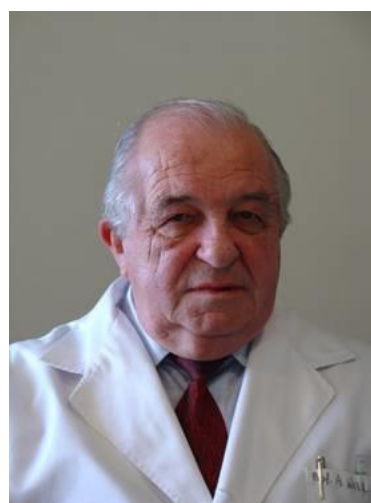
Ryc. 17. Stefan Malawski

Ryc. 18. Witold Szulc

Ryc. 19. Józef Szczekot

Ryc. 20 Andrzej Wall

Ryc. 21. Kazimierz Rapala

Ryc. 22. Tadeusz Gaździk

Ryc. 23. Wojciech Marczyński

Ryc. 24. Paweł Małyk

Ryc. 25. Damian Kusz

50-lecie PTOiTr. obchodzone na XXII Zjeździe Naukowym, który odbył się w Poznaniu w dniach 6 - 8 maja 1978 r. Ówczesny skład Zarządu Głównego ilustruje rycina 26.

Ryc. 26. 50-lecie PTOiTr. XXII Zjazd Naukowy – Poznań, 6-8 maja 1978 r.

Od lewej siedzą w I rzędzie: G. Wejsflog, J. Markowa, M. Garlicki, D. Tylman, A. Senger, St. Piątkowski, S. Łukasik i T. Żuk.

Stoją w II rzędzie: A. Hlavaty, W. Arct, W. Szulc, A. Kalewski, M. Koszla, B. Kozłowski, J. Daab i L. Wierusz.

Stoją w III rzędzie: L. Birn, S. Jakubowski, K. Molski, S. Zawadziński oraz Wł. Kowalski.

W skład Zarządu Głównego PTOiTr. kadencji 2013 – 2014 wchodził: Prezes Damian Kusz, I Wiceprezes Andrzej Bohatyrewicz, II wiceprezes Leszek Romanowski, Członkowie Sławomir Snela i Szymon Dragan, Redaktor Naczelny Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej” Andrzej Nowakowski, Sekretarz Mariusz Nowak i Skarbnik Henryk Guzik.

I Wiceprezes
Andrzej Jan Bohatyrewicz

Prezes Damian Kusz

II Wiceprezes
Leszek Romanowski

Członkowie

Andrzej Nowakowski
Redaktor Naczelny
Chirurgii Narządów Ruchu
i Ortopedii Polskiej
Polish Orthopaedics
and Traumatology

Szymon Dragan

Sławomir Jan Snela

Sekretarz
Mariusz Nowak

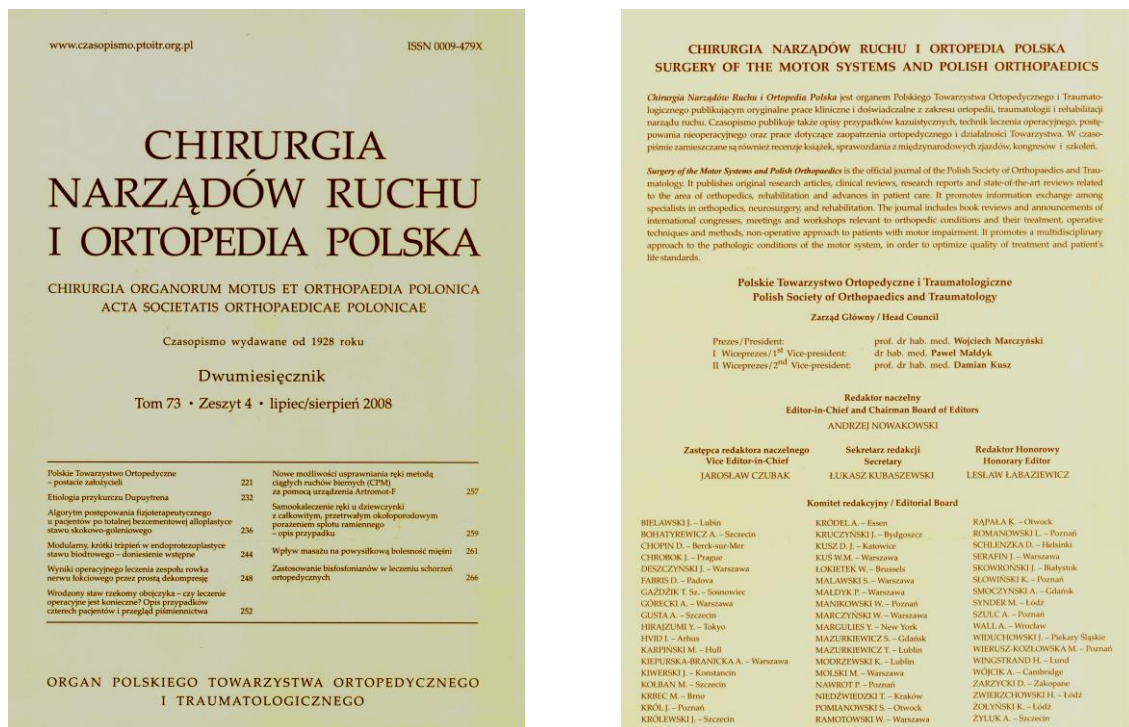
Skarbnik
Henryk Guzik

Do dnia dzisiejszego członkostwem honorowym PTOiTr. wyróżnionych zostało 57 osób, a medalem imienia Profesora Adama Grucy (1985 r.) (ryc.27 a, b) 21 osób.

Ryc. 27. Medal imienia Adama Grucy – awers i rewers.

W 1948 roku Towarzystwo reaktywowało swoje czasopismo – „Chirurgię Narządów Ruchu i Ortopedię Polską”, które w roku 1956 z kwartalnika przekształciło się w dwumiesięcznik. Redaktorami naczelnymi pisma w okresie powojennym byli: Wiktor Dega (1948-1976), Alfons Senger (1976-1991) i Lesław Łabaziewicz (1991-2006), a od 2006 do dzisiaj funkcję tę pełni doc. Andrzej Nowakowski. Lesław Łabaziewicz pozostał Honorowym Redaktorem czasopisma (ryc.28).

Ryc. 28 a. Zeszyt (4), tom 73 dwumiesięcznika Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedia Polska - okładka przednia i tylna.

Od 1990 r. zaczęło ukazywać się drugie naukowe czasopismo Kwartalnik Ortopedyczny, którego Redaktorem Naczelnym był Krystian Żołyński (zakończono działalność wydawniczą). Powstały także inne czasopisma naukowe, a wśród nich Ortopedia Traumatologia i Rehabilitacja (Dariusz Białoszewski) oraz Artroskopia i Chirurgia Stawów (Jarosław Deszczyński). Aktualnie działa w kraju 16 oddziałów regionalnych PTOiTr. (kujawsko-pomorski, dolnośląski, lubelski, lubuski, łódzki, śląski, świętokrzyski, małopolski, opolski, podkarpacki, pomorski, poznański, warmińsko-mazurski, warszawski i zachodniopomorski).

W okresach międzyjazdowych odbywają się Dni Ortopedyczne, na których lekarze ośrodków regionalnych prezentują swoje zawodowe osiągnięcia i doświadczenia. Szereg spotkań na stałe wpisało się w kalendarz naukowy poszczególnych Oddziałów i Sekcji, np.

Koksartroza, Całkowita aloplastyka stawu kolanowego, Biomechanika w implantologii, Zima Ortopedyczna, Jesień Ortopedyczna i Ortopedzi pod żaglami. Od 1998 roku PTOiTr. należy do *European Federation of National Associations of Orthopedics and Traumatology (EFORT)* oraz jest licznie reprezentowane w *International Society of Orthopaedic Surgery and Traumatology (SICOT)*. We władzach *EFORT-u* Towarzystwo reprezentują Marek Synder i Jacek Kruczyński, a w *SICOT-cie* Andrzej Bohatyrewicz - wiceprezydent SICOT w Europie.

Postęp naukowy, doświadczenia kliniczne oraz mnogość stosowanych metod leczenia sprawiły, że stopniowo z ortopedii zaczęły się wyodrębniać podspecjalności, a specyfika zainteresowań ortopedów i traumatologów zaowocowała utworzeniem 9 odrębnych sekcji: chirurgii barku i łokcia, chirurgii kolana, artroskopii i traumatologii sportowej, chirurgii ręki, spondyloortopedii, chorób metabolicznych tkanki kostnej, ortopedii dziecięcej, ortopedii onkologicznej, osteosyntezy i reumoortopedii, działających pod patronatem Zarządu Głównego PTOiTr. Nastąpił także podział zainteresowań na ortopedię dorosłych i dzieci. Doszło do zdecydowanego przesunięcia ortopedii dziecięcej z wad wrodzonych w kierunku neuroortopedii, co ma swój związek z dynamicznym rozwojem neonatologii. Wydzieliły się również odrębne towarzystwa, zajmujące się leczeniem określonych deformacji i schorzeń: Towarzystwo Chirurgii Ręki, Polskie Towarzystwo Kręgosłupowe, Polskie Towarzystwo Chirurgii Kręgosłupa, Polskie Towarzystwo Chirurgii Artroskopowej i Polskie Towarzystwo Traumatologii Sportowej.

Światowa Organizacja Zdrowia nazwała lata 2001-2010 Dekadą Kości i Stawów. Celem Dekady było podniesienie jakości życia pacjentów z chorobami narządu ruchu, a przede wszystkim poprawa organizacji ochrony zdrowia i opieki społecznej.

W dniu 21 września 2007 r. podczas XXXII Dni Ortopedycznych w Toruniu Zarząd Główny podjął uchwałę o utworzeniu Medalu Wiktora Degi, jako wyrazu uznania za wybitne osiągnięcia dla polskiej i światowej ortopedii i rehabilitacji (ryc.29).

Ryc. 29. Medal imienia Wiktora Degi – awers i rewers.

Mam zaszczyt być pomysłodawcą i autorem projektu (nazwa i logo) Odznaczenia „Zasłużony dla Polskiej Ortopedii i Traumatologii”, który dotąd przyznano 56 osobom (ryc. 30).

Ryc. 30. Autorski projekt Prof. Damiana Kusza.

Ortopedzi Wojska Polskiego przyznają za wielkie zasługi medal Donata Tylmana (ryc. 31).

Ryc. 31. Medal Tylmana.

Co przyniesie najbliższa przyszłość Polskiej Ortopedii i Traumatologii ? Prawdopodobnie nadal będziemy zmieniać nasz punkt widzenia w wielu kwestiach etiopatogenezy, profilaktyki, diagnostyki i metod leczenia schorzeń oraz urazów, stale poszukując nowych rozwiązań naukowo-dydaktyczno-klinicznych, kierując się przy tym dobrem chorego, postępem i nowoczesnością. A przy tym nadal będziemy pięknie się różnić i polemizować z sobą wyłącznie na argumenty. Czy PTOiTr. ma się dobrze? Odpowiedź jest z pewnością trudna i niejednoznaczna. A może należałoby zapytać, czym jest dla każdego z Nas? A może bardziej odpowiednie pytanie brzmi: czy w czasie galopującej technicyzacji, przyspieszeń w każdej dziedzinie, powszechnej komercjalizacji oraz wszechobecnego pośpiechu i zaganiań, jest jeszcze miejsce na tak niematerialną i pozornie nieprofitową instytucję? Wreszcie, czy PTOiTr. jest tym samym dla starszych członków oraz młodych ortopedów

i traumatologów? Z pewnością PTOiTr. jest Naszym Dobrem Wspólnym. Dobrem, o które trzeba dbać i zabiegać na co dzień. Nie od Święta, jakim są Dni Ortopedyczne, czy Zjazd Naukowy. PTOiTr. jest ogniwem, które Nas konsoliduje i sprawia, że stanowimy pewną elitarną społeczność oraz Ośrodkiem integrującym i nadającym Nam zawodową tożsamość. Marginalizacja bądź alienacja są kompletnie pozbawione sensu, ponieważ nie mamy alternatywnego Stowarzyszenia, które jednoczy nas bez względu na zakres osobistych, wiodących zainteresowań zawodowych w ramach tej znakomitej specjalizacji. Osobiście uważam, że inne Towarzystwa są niezwykle ważne, ale zdecydowanie nasze korzenie to PTOiTr. Bez nich korekcja pozostałej części drzewka Nicolasa Andry, prof. med. Uniwersytetu w Paryżu, z okładki podręcznika „Ortopedia, czyli sztuka zapobiegania i poprawiania zniekształceń ciała u dzieci” z 1741 r., nie ma najmniejszych szans na powodzenie. Pozornie nieprofitowe zrzeszenie? Bez Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego byłibyśmy ortopedami i traumatologami, którzy wykonując codziennie ciężką i odpowiedzialną pracę, stracili możliwość dzielenia się doświadczeniami i wynikami leczenia chorych, a przede wszystkim zapodziali poczucie przynależności do grona wspaniałych lekarzy oraz wynikającej stąd jakże pięknej odrębności zawodowej.

Z pozdrowieniami

Prof. dr hab. n. med. Damian Kusz

Redaktor Portalu

W opracowaniu wykorzystano materiały pod redakcją A. Nowakowskiego i D. Kusza.